

Uchwała Komisji Habilitacyjnej
z dnia 26 kwietnia 2024 roku zawierająca opinię
w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk humanistycznych
w dyscyplinie literaturoznawstwo dr. Wojciechowi Ryczkowi

§ 1

Komisja Habilitacyjna, powołana w dniu 20 grudnia 2023 roku przez Radę Dyscypliny Literaturoznawstwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, w składzie:

- 1. prof. dr hab. Mirosława Hanusiewicz-Lavallee (KUL, Lublin) – przewodnicząca;**
- 2. dr hab. Maria Chantry (UWr, Wrocław) – recenzentka;**
- 3. dr hab. Barbara Niebelska-Rajca (UW, Warszawa) – recenzentka;**
- 4. ks. dr. hab. Jarosław Nowaszczuk, prof. US (US, Szczecin) – recenzent;**
- 5. prof. dr hab. Maria Barłowska (UŚ, Katowice) – recenzentka;**
- 6. dr hab. Paweł Bukowiec, prof. UJ (UJ, Kraków) – członek;**
- 7. dr hab. Monika Świerkosz, prof. UJ (UJ, Kraków) – sekretarz komisji;**

na posiedzeniu w dniu 26 kwietnia 2024 roku, w którym wzięli udział wszyscy wyżej wymienieni członkowie i członkinie Komisji, w głosowaniu w trybie jawnym (**głosów ZA oddano – 7, głosów PRZECIW oddano – 0 głosów WSTRZYMUJĄCYCH SIĘ oddano – 0**), działając na podstawie art. 221 ust. 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. z późniejszymi zmianami) po zapoznaniu się z recenzjami i dokumentacją wniosku oraz po przyjęciu kolokwium habilitacyjnego, uznała, że działalność naukowa oraz osiągnięcie naukowe – **monograficzny cykl artykułów pt. *Inwencja elokucyjna: wybrane koncepcje figurywności w XVI i XVII wieku*** – stanowią znaczny wkład w rozwój dyscypliny naukowej literaturoznawstwo. Dlatego też Komisja, nie mając najmniejszych wątpliwości, wyraża pozytywną opinię w sprawie nadania panu dr. Wojciechowi Ryczkowi stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych, w dyscyplinie literaturoznawstwo, uznając spełnienie wszystkich przesłanek warunkujących nadanie stopnia doktora habilitowanego, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt 1-3 wskazanej ustawy.

Załącznik nr 1 do niniejszej uchwały zawierający uzasadnienie stanowi jej integralną część.

§ 2

Komisja przekazuje niniejszą uchwałę Przewodniczącej Rady Dyscypliny Literaturoznawstwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

.....
prof. dr hab. Mirosława Hanusiewicz-Lavallee
Przewodnicząca Komisji Habilitacyjnej

Dr. hab. Monika Świerkosz, prof. UJ
Sekretarz Komisji Habilitacyjnej

Załączniki:

Załącznik nr 1: Uzasadnienie Uchwały Komisji Habilitacyjnej z dnia 26 kwietnia 2024 roku zawierającej opinię w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie literaturoznawstwo dr. Wojciechowi Ryczkowi.

Załącznik nr 2: Protokół przebiegu kolokwium habilitacyjnego dr. Wojciecha Ryczka w dniu 26 kwietnia 2024 roku.

Załącznik nr 3: Protokół posiedzenia Komisji Habilitacyjnej w dniu 26 kwietnia 2024 roku w sprawie nadania dr. Wojciechowi Ryczkowi stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie literaturoznawstwo.

Kraków, 26 kwietnia 2024 r.

UZASADNIENIE

Uchwały Komisji habilitacyjnej z dnia 26 kwietnia 2024 roku zawierającej opinię w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie literaturoznawstwo dr. Wojciechowi Ryczkowi

Uchwała komisji powołanej do zaopiniowania wniosku dr. Wojciecha Ryczka o nadanie stopnia doktora habilitowanego została podjęta w trybie jawnym podczas obrad przeprowadzonych w formie hybrydowej z wykorzystaniem aplikacji MS Teams. Recenzenci i pozostali członkowie komisji zapoznali się z dorobkiem naukowym, dydaktycznym, organizacyjnym i popularyzatorskim Habilitanta. Wszyscy członkowie Komisji wzięli udział w kolokwium habilitacyjnym oraz w końcowym posiedzeniu dnia 26 kwietnia 2024 roku. Po przeprowadzeniu kolokwium, a także po uwzględnieniu ocen zawartych w recenzjach, komisja postanowiła rekomendować Radzie Dyscypliny Literaturoznawstwo Uniwersytetu Jagiellońskiego wniosek dr. Wojciecha Ryczka o nadanie mu stopnia doktora habilitowanego. Głosowanie w tej sprawie było jednomyślne: **7 osób opowiedziało się za poparciem wniosku, nikt nie był przeciwny i nikt nie wstrzymał się od głosu.**

Komisja powołana w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego uznała, że dr Wojciech Ryczek **spełnia wszystkie wymogi awansowe** zgodnie z art. 219 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574 z późn. zm.).

Przed posiedzeniem i podjęciem uchwały wyznaczeni recenzenci przesłali cztery, zakończone pozytywnymi konkluzjami recenzje; została do nich dołączona opinia (również opatrzona pozytywną konkluzją) członka Komisji, dr hab., prof. UJ Pawła Bukowca.

1. Sylwetka i przebieg kariery naukowej Habilitanta.

Dr Wojciech Ryczek jest absolwentem Uniwersytetu Jagiellońskiego. W 2009 roku w ramach programu MISH UJ uzyskał on podwójne magisterium z filologii polskiej (specjalność: komparatystyka) oraz z filozofii. Pracę magisterską oraz obronioną w 2013 roku pracę

doktorską (tytuł rozprawy: *Antystrofa dialektyki. Teoria retoryczna Bartłomieja Keckermanna. Zarys monografii*) przygotowywał pod kierunkiem prof. dr hab. Andrzeja Borowskiego.

W 2014 roku dr Ryczek został zatrudniony jako asystent w Katedrze Historii Literatury Staropolskiej, a następnie (w 2017 roku) w Katedrze Komparatystyki Literackiej Wydziału Polonistyki UJ, gdzie od 2018 roku pracuje na stanowisku adiunkta. Od 2022 roku jest on również zatrudniony na stanowisku adiunkta w grupie pracowników badawczych na Wydziale Filologii Polskiej UAM w ramach projektu kierowanego przez prof. dr. Roberta A. Maryksa (tytuł projektu: *Literatura antyjezuicka w Rzeczypospolitej Obojga Narodów*, program NCN NAWA)

Habilitant opublikował do tej pory 2 monografie autorskie: *Rhetorica christiana. Teoria wymowy kościelnej Stanisława Sokołowskiego* (Wydawnictwo UNUM: Kraków 2011) oraz wyróżnioną i wydaną w ramach prestiżowej serii Monografii Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej publikację *Antystrofa dialektyki. Teoria retoryczna Bartłomieja Keckermanna* (Wydawnictwo Naukowe UMK: Toruń 2016).

Doktor Ryczek jest autorem 2 edycji naukowych oraz współautorem 6 innych (pism Grzegorza z Sambora, Cyserona, Macieja Kazimierza Sarbiewskiego, Jana Rybińskiego), współredaktorem jednego tomu pokonferencyjnego. Opublikował 51 artykułów naukowych w monografiach wieloautorskich oraz w czasopiśmie polskich i zagranicznych (m. in. „Teksty Drugie”, „Pamiętnik Literacki”, „Wielogłos”, „Ruch Literacki”, „Napis”, a także „Rhetorica”, „Humanistica Lovaniensia”, „Journal of Jesuit Studies”). Jest autorem 7 artykułów recenzyjnych, angażuje się również w działalność przekładową (zarówno we współpracy z prof. E. Buszewicz, jak i samodzielnie).

Habilitant przedstawiał wyniki swoich badań na wielu konferencjach w kraju i za granicą, m.in. na konferencjach Katedry Komparatystyki Literackiej WP UJ, cyklicznych sympozjach w ramach „Kolokwiów Staropolskich”, odbywających się w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą czy na konferencjach The International Society for the History of Rhetoric (ISHR), którego jest członkiem od 2014 roku.

W latach 2014-2018 dr Ryczek kierował grantem NCN *Politropia. Wczesnonowożytnie teorie i koncepcje figuratywności* (program SONATA 6), był też wykonawcą w 3 innych grantach, realizowanych w różnych ośrodkach naukowych (IBL PAN, Wydział Artes Liberales UW oraz UAM). Prowadził on badania i kwerendy w Polsce (Kraków, Warszawa, Toruń, Gdańsk, Poznań) i za granicą (Wilno, Lwów, Kijów, Londyn [Warburg Institute], Berlin, Heidelberg).

Za swoją pracę naukową zdobywał również kilkakrotnie prestiżowe nagrody i wyróżnienia (stypendium Ministra dla doktorantów i wybitnych młodych naukowców, stypendysta Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej, nagroda Rektora UJ).

Od 2012 roku Habilitant jest sekretarzem redakcji kwartalnika „Terminus”, w którym zredagował 11 zeszytów, w tym 2 monograficzne (poświęcone reformacji i twórczości Sarbiewskiego). Od 3 lat jest on również opiekunem studenckiego Koła Naukowego Dziedzictwa Antyku na WP UJ.

W kręgu zainteresowań Habilitanta znajduje się retoryka historyczna i opisowa (zwłaszcza teorie figuratywności), literatura staropolska i nowołacińska oraz powiązane z nimi zagadnienia estetyki i antropologii filozoficznej.

Doktor Ryczek przedstawił jako główne osiągnięcie naukowe cykl 16 artykułów monograficznych zatytułowanych: *Inwencja elokucyjna: wybrane koncepcje figuratywności w XVI i XVII wieku*.

2. Ocena głównego osiągnięcia naukowego w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

Recenzenci i członkowie komisji wysoko ocenili monograficzny cykl artykułów pt. *Inwencja elokucyjna: wybrane koncepcje figuratywności w XVI i XVII wieku*, wskazując jednocześnie na jego związek z konsekwentnie rozwijanym, spójnym i zróżnicowanym dorobkiem Habilitanta. Wszystkie cztery recenzje dorobku naukowego Habilitanta miały pozytywną konkluzję.

Prof. dr hab. Maria Barłowska stwierdziła, że intensywne i szeroko zakrojone prace dr. Ryczka nad renesansową koncepcją figuratywności zakorzenione zostały w rozważaniach zawartych w rozprawie doktorskiej. Choć recenzentka wyraziła żal, że przedłożony do oceny cykl artykułów nie ułożył się ostatecznie w książkę (z właściwym jej wstępem, wyłożeniem metody, podsumowaniem), to jednak zaznaczyła, że postrzega go jako spójną i przemyślaną całość, którą rządzi zasada inwencyjności, pogłębiania czy „rozgałęziania się” wątków, nie zaś zasada przypadku czy powtórzenia charakterystyczna dla sztucznych, konstruowanych w pośpiechu zbiorów. Doceniła przy tym wyrazistość i przejrzystość trójdzielnej kompozycji, co przy jednoczesnej rozpiętości źródeł (od Cycerona do Foucaulta) i różnorodności materii badawczej pozwoliło, jej zdaniem, na ukazanie szerokiego, pogłębionego i wyzbytego

uproszczeń myślenia o działaniu retoryki. Prof. Barłowska zauważyła filologiczną precyzję w podążaniu Habilitanta za etymologicznymi korzeniami pojęć, ale i jego odważną inwencyjność, mimo że może ona również przeistaczać się w „retoryczny gest burzący” – jak to ma miejsce momentami w przypadku realizacji autorskiej koncepcji „inwencji elokucyjnej” we wspomnianym cyklu. Recenzentka dostrzegła bardzo twórczy, konstruktywny aspekt tekstów dr. Ryczka – również w pracach interpretacyjnych (szczególnie uznanie wzbudziły w niej szkice o Mikołaju Reju) czy przekładowo-edytorskich projektach (np. dotyczących twórczości M.K. Sarbiewskiego). Stwierdziła też, że w cyklu dostrzec można – podobnie jak w całym dorobku Habilitanta – szlachetny etos filologicznej pracowitości, skromności i wierności słowu.

Dr hab. Maria Chantry zwróciła uwagę na pomysłowe i trafne zastosowanie przez dr. Ryczka kategorii politropii, która doskonale współgra z polifonicznością całego cyklu, jak również na akcentowaną tu konieczność wyjścia poza opozycję elokucji i inwencji. Recenzentka wysoko oceniła funkcjonalność analiz interpretacyjnych Habilitanta, które prowadzone są z perspektywy historycznej i jednocześnie pozwalają ją poszerzyć o konteksty hermeneutyczne, antropologiczne, semiotyczne, etyczne. Umożliwiają one zobaczenie w nowym świetle twórczości znanych już pisarzy (jak np. w przypadku wydobycia zagadnienia „charakteru lirycznego” u M.K. Sarbiewskiego). Zdaniem dr. hab. M. Chantry, świadczą one nie tylko o filologicznej precyzyjności i dociekliwości badacza, ale też o jego dojrzałości, erudycji i pomysłowości.

Dr. hab. B. Niebelska-Rajca stwierdziła, że cykl artykułów wskazanych jako główne osiągnięcie naukowe w oryginalny i znaczący sposób rozwija badania w zakresie procesu „autonomizacji” retorycznej elokucji w dobie wczesnonowożytnej. Habilitant skupia się na figuratywności i tropologii analizowanych w perspektywie długiego trwania tradycji antycznej: od starożytności do pierwszej połowy XIX wieku (a nawet XX wieku, gdyż uwzględnia M. Foucaulta jako teoretyka parezji). O wartości tej precyzyjnej i domkniętej całości, jaką jest prezentowany cykl, decyduje już sam dobór tekstów (autorzy mniej znani obok tych znanych) oraz „retoryczna lektura” samej teorii. Dr Ryczek po raz pierwszy w polskich badaniach czyni figuratywność oraz „tropologię” autonomicznym przedmiotem refleksji, obejmując analizą okres żywotnego trwania tradycji klasycznej. Jego studia zatem wypełniają istotną lukę w polskich badaniach nad retoryką i elokucją wczesnonowożytną. Recenzentka zwraca również uwagę na szczególną obecność w cyklu i badaniach dr. Ryczka postaci M. K. Sarbiewskiego. Podkreśla, iż dokonania Habilitanta imponują rozległością horyzontów badawczych, wielością ukazywanych perspektyw oraz spoistością i konsekwencją.

Ks. dr hab. Jarosław Nowaszczuk zwrócił uwagę, że centralna dla cyklu artykułów koncepcja „inwencji elokucyjnej” pojawiła się już wcześniej w jednym z rozdziałów pracy doktorskiej (*Antystrofa dialektyki*) w odwołaniu do myślenia Rudolfa Agricoli o retoryce, ale w cyklu przedstawionym jako główne osiągnięcie w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego została przez dr. Ryczka znacząco rozwinięta i poszerzona. Recenzent zgłosił pewne wątpliwości dotyczące zakresu semantycznego wspomnianego terminu, a zwłaszcza wskazywanego przez dr. Ryczka związku elokucji z dialektyką. Zaznacza jednak, że mogą one wynikać ze świadomego, krytycznego stosunku Habilitanta dla tradycyjnych nowożytnych ujęć retoryki. Układ kompozycyjny i zwartość problemowa cyklu pozwalają na niego spojrzeć jako na świadomie zaprojektowaną całość, chociaż siłą rzeczy ułożoną dzięki refleksji podjętej *ex post*, a przez to pozbawioną należytego wstępu, podsumowania czy wyłożenia zasady doboru takich czy innych autorów. Uwagi te nie umniejszają jednak wartości głównego osiągnięcia Habilitanta, są raczej elementem dyskusji z oryginalną propozycją autora. Nienaganne w swoim stylu, artykuły dr. Ryczka pokazują jego wielką znajomość tradycji retorycznej i wyraźnie kładą nacisk na wytyczanie nowych ścieżek badawczych. W przekonaniu recenzenta, Habilitant proponuje nowy model mówienia o literaturze dawnej, tworząc własny aparat pojęciowy, który dowodzi bardzo dobrego opanowania z tradycją i teorią retoryczną, oraz demonstruje umiejętność dostrzegania głównych punktów kontrowersji między retoryką klasyczną a nowożytną, a swoje wnioski popiera bardzo dobrze dobranym materiałem literackim. Jest to dorobek naukowy wysokiej klasy, otwierający nowe perspektywy badawcze.

W opinii członka Komisji dr hab. Pawła Bukowca monograficzny cykl artykułów dr. Ryczka dowodzi jego dojrzałości badawczej, erudycji (miejscami imponującej) i godnej szacunku dyscypliny metodologicznej. Jako badacz dawnych (XVI- i XVII-wiecznych) teorii retorycznych Habilitant konsekwentnie i umiejętnie odnosi analizowane przez siebie teksty zarówno do niezwykle bogatej tradycji retoryki europejskiej, jak i do najnowszego stanu wiedzy. Równie dobrze sprawdza się w roli „odkrywcy” retorów zapomnianych, jak i reinterpretera klasyków w rodzaju Sarbiewskiego.

W przekonaniu przewodniczącej Komisji, prof. Mirosławy Hanusiewicz-Lavallee, przedstawiony przez Habilitanta cykl artykułów *Inwencja elokucyjna: wybrane koncepcje figuratywności w XVI i XVII wieku* tworzy w istocie monografię wczesnonowożytnej figuratywności, pojmowanej jako refleksja nad strukturą, mechanizmem i funkcjami poszczególnych tropów oraz figur retorycznych. Jako taki jest osiągnięciem niezwykle oryginalnym, zwłaszcza w polskim literaturoznawstwie, akcentuje bowiem te elementy teorii i struktur retorycznych, które bywają w najlepszym razie identyfikowane i nazywane, nie zaś

analizowane w aspekcie ich funkcji znaczeniowórczej. Przewodnicząca Komisji uznaje oceniany w postępowaniu cykl publikacji za osiągnięcie oryginalne i doniosłe, wskazujące na wybitne kompetencje teoretyczne i analityczne Habilitanta oraz na godną podziwu erudycję.

3. Ocena pozostałego dorobku publikacyjnego i aktywności naukowej.

Komisja bardzo wysoko oceniła także pozostałe prace dr. Ryczka i jego wieloaspektową działalność naukową, a zwłaszcza dzieła przekładowe oraz edytorskie.

Prof. dr hab. Maria Barłowska zauważyła, że już podoktorska monografia Wojciecha Ryczka, zatytułowana *Antystrofa dialektyki. Teoria retoryczna Bartłomieja Keckermanna* jest „dojrzałym dziełem filologa”, stanowiącym znaczące osiągnięcie naukowe i fundament dla dalszego rozwoju jego myślenia o retoryce. Podkreśliła ona merytoryczną wartość całego dorobku oraz fakt, że przy znaczącej liczbie artykułów nie ma w nim prac słabych. Świadczy to, jej zdaniem, o odpowiedzialnym i poważnym podejściu Habilitanta do przedmiotu swoich badań. Charakterystyczną cechą nie tylko postawy badawczej, ale i stylu pisania dr. Ryczka jest połączenie uważności, odpowiedzialności z erudycją, precyzją językową i dbałością o klarowność wypowiedzi. W opinii prof. Barłowskiej, dorobek Habilitanta jest znaczący, a jego prace włączają się (z korzyścią dla innych badaczy) w dyskusje o ważnych problemach dawnej kultury. Jego trwałe wrośnięcie w środowisko naukowe potwierdzają projekty realizowane z innymi ośrodkami, ale również praca w redakcji czasopisma „Terminus” czy wystąpienia konferencyjne (w kraju i za granicą). Prof. M. Barłowska wypowiedziała się też z ogromnym uznaniem o tłumaczeniach poezji M. K. Sarbiewskiego, które dzięki talentowi dr. Ryczka przywracają temu pisarzowi jego poetycką tożsamość, a także Cyceronowych *Ksiąg o Przyjaźni*.

W opinii dr hab. Marii Chantry, wysoka ocena głównego osiągnięcia naukowego idzie w parze z oceną bogatej działalności naukowej dr. Ryczka – pracy w kilku zespołach badawczych (projekty grantowe w różnych ośrodkach), kwerendach prowadzonych w Polsce i za granicą oraz pracy przekładowo-edytorskiej. Potwierdza to również przynależność do międzynarodowego towarzystwa ISHR, na którego konferencjach Habilitant prezentował wyniki swoich badań. Wszystkie publikacje świadczą o samodzielności i dojrzałości badawczej dr. Ryczka. Widać w nich cenne połączenie erudycji i solidnego filologicznego warsztatu z pomysłowością i inwencją. Bazując na lekturze dawnych tekstów retorycznych, starożytnych i wczesnonowożytnych, Habilitant proponuje własne oryginalne rozwiązania.

Z kolei dr hab. Barbara Niebelska-Rajca wskazała, że badania nad retoryką, prowadzone od lat przez Habilitanta na najwyższym poziomie, są doskonale zestrojone z badaniami nad literaturą nowołacińską, o czym świadczy zaangażowanie dr. Ryczka w działalność przekładową i edytorską. Rozprawę doktorską *Antystrofa dialektyki* Recenzentka uznała za jedną z ważniejszych monografii na temat teorii retoryki, opublikowanych w ostatniej dekadzie. Wskazując na realizację w dorobku Habilitanta „tradycji badań warburgowskich”, zauważyła konsekwentne integrowanie perspektywy literaturoznawczej z refleksją teoretyczną, antropologiczną, historyczną czy filozoficzną. Badaczka doceniła filologiczne i komparatystyczne kompetencje Habilitanta, przejawiające się w jego dążeniu do jak najpełniejszej rekonstrukcji systemu myślowego tekstów, a także ich recepcji w aktach adaptacji, polemiki, reinterpretacji czy repetycji. Zwróciła też uwagę na aktywność dr. Ryczka jako komentatora i recenzenta dorobku innych badaczy.

Ks. dr hab. Jarosław Nowaszczuk scharakteryzował Habilitanta jako badacza energicznego i oddanego uprawianiu nauki, posiadającego duże umiejętności kooperacji, potwierdzone licznymi przykładami współpracy z kilkoma ośrodkami naukowymi. Docenił on również jego zaangażowanie w prace edytorskie i translatorskie (podejmowane samodzielnie i we współpracy z prof. E. Buszewicz), które przyniosły efekty o wyjątkowej wartości. Dowodzą one nie tylko biegłości językowej, ale ujawniają – zdaniem ks. dr. hab. Nowaszczuka – *sensum interpretum*, stanowią oznakę wyrazistego talentu przekładowego.

W opinii członka Komisji dr hab. Pawła Bukowca dorobek dr. Ryczka jest ilościowo znaczny, zwłaszcza biorąc pod uwagę etap kariery akademickiej Habilitanta. Już sam przegląd nazw wydawnictw, serii wydawniczych i tytułów czasopism, na łamach których ukazywały się jego teksty, dowodzi, że publikacje Habilitanta funkcjonują w obiegu ogólnokrajowym, nierzadko zajmując w nim miejsce eksponowane (tytuły takie, jak: „Teksty Drugie”, „Pamiętnik Literacki” czy seria Monografie FNP). Dwa artykuły anglojęzyczne opublikowane na łamach pism „Rhetorica” oraz „Humanistica Lovaniensia” (oba o randze co najmniej międzynarodowej, jeśli nie globalnej) dowodzą, że znaczenie badań dr. Ryczka wykracza poza horyzont krajowy.

Prof. Hanusiewicz-Lavallee stwierdziła, że dorobek naukowy Pana Dr. Ryczka jest obfity i merytorycznie bardzo spójny, on sam zaś należy do ścisłej czołówki badaczy retoryki wczesnonowożytnej. Jego prace wyróżniają się subtelnością i precyzją refleksji teoretycznej, a monografie dotyczące Sokołowskiego, a zwłaszcza Keckermanna są koniecznym punktem odniesienia dla wszystkich badaczy ich dzieła. Wybitne kompetencje z zakresu historii i teorii retoryki dają Habilitantowi pogłębiony, oryginalny i historycznie wiarygodny wgląd w dzieła

literackie, pozwalając na trafne i adekwatne uchwycenie ich estetycznej oraz intelektualnej tożsamości. Wielkie uznanie budzi umiejętność zestrojenia studium retorycznych struktur dzieła literackiego z badaniem jego filozoficznych kontekstów. Habilitant jest też znakomitym tłumaczem i znawcą literatury nowołacińskiej, w tym zwłaszcza poezji Sarbiewskiego, filologiem o wysokich kompetencjach warsztatowych, także edytorskich.

4. Ocena aktywności dydaktycznej, organizacyjnej i popularyzatorskiej.

Członkowie Komisji wysoko ocenili także inne zakresy pracy akademickiej Habilitanta, podkreśliwszy jego doświadczenia dydaktyczne oraz działania organizacyjne i popularyzatorskie.

Prof. dr hab. Maria Barłowska zwróciła uwagę na zaangażowanie w dydaktykę i działalność na rzecz uczelni (opieka nad studenckim kołem naukowym czy udział w działaniach, związanych z Olimpiadą Literatury i Języka Polskiego), która uzupełnia pracę naukową Habilitanta. Za wyraz uznania dla kompetencji dydaktycznych dr. Ryczka uznała ona powierzenie mu odpowiedzialnego zadania prowadzenia wykładu oraz seminarium komparatystycznego.

Dr. hab. Maria Chantry podkreśliła aktywność dydaktyczną Habilitanta (prowadzącego konwersatoria, wykłady kursowe, seminaria z literatury porównawczej, literatury powszechnej, staropolskiej, a także retoryki). Dostrzegła też znaczenie jego pracy organizacyjno-administracyjnej na rzecz uczelni: zasiadanie w zespole ds. jakości kształcenia, opiekę nad Kołem Naukowym Dziedzictwa Antyku, współorganizowanie konferencji *Dioskurowie - zgoda, przyjaźń, braterstwo* czy pełnienie funkcji sekretarza w redakcji „Terminusa”. Zwróciła też uwagę na działalność popularyzatorską: udział w pracach komitetu Olimpiady Literatury i Języka Polskiego (okręg małopolski), konkursach retorycznych i warsztatach przeznaczonych dla młodzieży szkolnej.

Dr hab. Barbara Niebelska-Rajca podkreśliła, że obok zajęć obligatoryjnych i kursorycznych, Habilitant prowadzi również autorskie konwersatoria i seminaria komparatystyczne poświęcone interesującej go tematyce oraz tutoring. Angażuje się również w działalność popularyzatorską na różnych szczeblach systemu edukacji: od opieki nad studenckim kołem naukowym, przez udział w pracach Olimpiady Literatury i Języka Polskiego po jurorowanie w szkolnym konkursie recytatorskim. Nie bez znaczenia jest – zdaniem dr. hab. B. Niebelskiej-Rajcy – obecność Habilitanta w wydziałowych strukturach (w działaniach

pracowni, komisjach jakościowych), jego rola jako recenzenta dorobku innych badaczy oraz redagowanie kwartalnika „Terminus”.

Ks. dr hab. Jarosław Nowaszczuk podkreślił zaangażowanie dr. Ryczka nie tylko na polu naukowo-badawczym, ale też jego wkład w prowadzenie dydaktyki akademickiej i realizację szerokiej gamy działań organizacyjnych na uczeni, włączając w to upowszechnianie wiedzy o retoryce i literaturze dawnej.

Zdaniem członka Komisji, dr. hab. Pawła Bukowca, na uwagę zasługuje wyróżniająca się praca dydaktyczna Habilitanta, w tym przede wszystkim autorski charakter dużej części spośród proponowanych przez niego kursów oraz wysoka, potwierdzona wewnętrznymi nagrodami Wydziału Polonistyki UJ, jakość powstających pod jego opieką prac dyplomowych.

5. Ocena kolokwium habilitacyjnego.

Członkowie Komisji przebieg kolokwium habilitacyjnego ocenili jednoznacznie pozytywnie.

Prof. dr. hab. Maria Barłowska uznała, że odpowiedź Habilitanta w pełni potwierdziły jego erudycję i kompetencje jako filologa, a także znawcę dziejów retoryki, którego ujęcia są inspirujące myślowo.

Według dr hab. Maria Chantry, Habilitant w sposób bardzo przemyślany i precyzyjny odpowiadał na postawione przed nim kwestie, potrafił wydobyć to, co istotne i przekonująco uzasadnić swoje wypowiedzi. Widać było dużą erudycję i umiejętność syntetycznego ujmowania problemów oraz swobodę i precyzję wypowiedzi.

Dr. hab. Barbara Niebelska-Rajca równie wysoko oceniła kolokwium habilitacyjne dr. Ryczka. Uznała, że jego odpowiedzi były w zasadzie „mikrowykładami”, dowodzącymi erudycji, dojrzałości i umiejętności precyzyjnego porządkowania problematyki *ad hoc*.

Ks. dr hab. Jerzy Nowaszczuk jednoznacznie pozytywnie ocenił kolokwium habilitacyjne. Stwierdził, że dr Ryczek formułował wypowiedzi przemyślane, dobrze skomponowane i jasno konkretyzujące poszczególne problemy. Budzi to tym większe uznanie, że jego odpowiedzi miały charakter spontaniczny. Habilitant potrafił z pamięci przywoływać cytaty i miejsca w utworach, co należy uznać za bardzo cenne.

Dr hab. Paweł Bukowiec podkreślił, że w czasie kolokwium habilitacyjnego dr Ryczek dał się poznać jako samodzielny i kompetentny teoretyk i historyk retoryki oraz wytrawny jej praktyk. Jego odpowiedzi były rzeczowe, imponująco precyzyjne, wyczerpujące i ściśle związane z pytaniami.

Dr hab. Monika Świerkosz przychyliła się do wszystkich wyrażonych wyżej opinii, zwracając uwagę nie tylko na swobodę, precyzję i rzeczowość widoczną w udzielanych

odpowiedziach, ale też inwencyjność, prowadzącą często do wskazania nowych aspektów diskutowanych zjawisk.

W przekonaniu przewodniczącej Komisji, kolokwium dowiodło nie tylko budzącej respekt erudycji Habilitanta, ale przede wszystkim ukazało jego umiejętność oryginalnej konceptualizacji stawianych przed nim zagadnień i problemów oraz adekwatnego strukturyzowania wypowiedzi.

6. **Konkluzja.**

Wszyscy członkowie komisji wyrazili uznanie dla bogatej działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej Habilitanta. Podkreślono jej wieloaspektowy, a przy tym spójny charakter, wynikający zarówno z kompetencji filologicznych, komparatystycznych i translatorskich, jak i umiejętność pracy organizacyjnej i pracy w zespole (grantowym, redakcyjnym). Cykl 16 artykułów pt. *Inwencja elokucyjna: wybrane koncepcje figuratywności w XVI i XVII wieku* – przedstawiony jako główne osiągnięcie w postępowaniu habilitacyjnym – oraz pozostałe liczne prace Habilitanta uznano za znaczący wkład w rozwój dyscypliny naukowej literaturoznawstwo. Komisja uznała, że osiągnięcia badawcze, dydaktyczne, organizacyjne i popularyzatorskie dr. Wojciecha Ryczka w pełni odpowiadają warunkom formalnym i merytorycznym stawianym kandydatom do stopnia doktora habilitowanego.

W końcowej dyskusji przeprowadzonej na posiedzeniu komisji w dniu 26 kwietnia 2024 roku pozytywna ocena wniosku Habilitanta, wyrażona wcześniej w recenzjach i opiniach, znalazła pełne potwierdzenie i uszczegółowienie. Po przeprowadzeniu jawnego głosowania, zakończonego wynikiem: **7 głosów „za”, 0 „przeciw” oraz 0 „wstrzymujących się”**, Komisja jednogłośnie podjęła uchwałę wyrażającą pozytywną opinię w sprawie wniosku dr. Wojciecha Ryczka o nadanie mu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie literaturoznawstwo.

.....
prof. dr hab. Mirosława Hanusiewicz-Lavallee (KUL)
Przewodnicząca Komisji habilitacyjnej

.....
dr hab. Monika Świerkosz, prof. UJ (UJ)

Sekretarz komisji habilitacyjnej